

Sprawa C-251/24**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

9 kwietnia 2024 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Curtea de Apel București (Rumunia)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

28 lutego 2024 r.

Strona skarżąca:

Axpo Energy Romania SA

Druga strona postępowania:

Agenția Națională de Administrare Fiscală

Guvernul României

Przedmiot postępowania głównego

Skarga, której przedmiotem jest tytułem żądania głównego zapłata odszkodowania za rzekome szkody poniesione przez skarżącą, Axpo Energy Romania SA, w 2022 i w 2023, na skutek zapłaty składki do funduszu transformacji energetycznej w związku z działalnością handlową, także odpowiednich odsetek, oraz zapłata odszkodowania za rzekomą szkodę poniesioną przez skarżącą na skutek zastosowania mechanizmu ustalania maksymalnego pułapu cen gazu ziemnego i energii elektrycznej dla odbiorców końcowych.

Przedmiot i podstawa prawna odesłania prejudycjalnego

Na podstawie art. 267 TFUE wnosi się o dokonanie wykładni art. 28, 30, 35, 101 i 102, art. 107 ust. 1 i art. 108 ust. 3 TFUE, a także niektórych przepisów

dyrektywy 2019/944, rozporządzenia 2019/943, rozporządzenia 2022/1854 i dyrektywy 2006/112.

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy przepisy art 3 ust. 1, 3 i 4 i art. 9 ust. 2 dyrektywy (UE) 2019/944 w związku z art. 101 ust. 1 TFUE, zgodnie z którymi państwa członkowskie muszą zagwarantować uczestnikom rynku energii elektrycznej warunki jednakowe i wolne od dyskryminacji, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie ustanowiło dodatkowy obowiązek podatkowy taki jak składka z tytułu działalności handlowej uregulowana przez OUG nr 27/2022 w sposób zróżnicowany, obciążający jedynie określonych uczestników dokonujących transakcji na hurtowych rynkach energii, takich jak dostawcy prowadzący działalność handlową, z wyłączeniem innych kategorii uczestników, takich jak wytwórcy energii elektrycznej i ciepłej w kogeneracji oraz wytwórcy, których zdolności produkcyjne zostały oddane do użytku po 1 kwietnia 2022 roku?
- 2) Czy postanowienia art. 101 i art. 102 TFUE, zgodnie z którymi państwa członkowskie nie mogą przyjmować środków, które zapobiegają, ograniczają lub zakłócają konkurencję na rynku wewnętrznym lub ograniczają lub kontrolują produkcję, rynki lub stosują wobec partnerów handlowych nierówne warunki do świadczeń równoważnych, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie nałożyło dodatkowy obowiązek podatkowy taki jak składka z tytułu działalności handlowej uregulowana przez OUG nr 27/2022, obciążający jedynie określonych uczestników dokonujących transakcji na hurtowych rynkach energii, takich jak dostawcy prowadzący działalność handlową, z wyłączeniem innych kategorii uczestników, takich jak wytwórcy energii elektrycznej i ciepłej w kogeneracji oraz wytwórcy, których zdolności produkcyjne zostały oddane do użytku po 1 kwietnia 2022 roku, co powoduje niekorzystną sytuację konkurencyjną dla podmiotów objętych składką?
- 3) Czy postanowienia art. 107 ust. 1 i art. 108 ust. 3 TFUE dotyczące obowiązku zgłaszania przez państwa członkowskie pomocy państwa należy interpretować w ten sposób, że uregulowanie krajowe takie jak składka z tytułu działalności handlowej uregulowana przez OUG nr 27/2022, stanowi pomoc państwa przyznaną podmiotom zwolnionym z obowiązku uiszczenia składki, podlegającą obowiązkowi zgłoszenia?
- 4) Czy przepisy art. 3 lit a), b), h) i p) i art. 10 ust. 1, 4 i 5 rozporządzenia 2019/943 w związku z [motywami] 22 i 23 preambuły tego rozporządzenia, art. 5 ust. 1, 3 i 4 dyrektywy 2019/944, a także art. 8 rozporządzenia 2022/1854, regulujące zasady kształtowania cen na hurtowym rynku energii, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie wprowadziło dodatkowy obowiązek podatkowy taki jak składka z tytułu działalności handlowej uregulowana w OUG nr 27/2022? Czy przy

interpretacji tych przepisów składkę można uznać za proporcjonalną w kontekście, w którym nie uwzględnia ona kosztów funkcjonowania uczestników rynku prowadzących działalność handlową? Czy przy interpretacji tych przepisów składkę można uznać za wolną od dyskryminacji w kontekście, w którym ma zastosowanie jedynie do części uczestników rynku hurtowego, którzy prowadzą działalność w zakresie zakupu i odsprzedaży energii?

5) Czy przepisy art. 28, 30 i 35 TFUE, art. 3 rozporządzenia 2019/943 i art. 3 dyrektywy 2019/944, które przewidują zakaz wprowadzania przeszkód prawnych w transgranicznym przepływie energii elektrycznej między państwami członkowskimi, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie ustanowieniu przez państwo członkowskie dodatkowego obowiązku podatkowego takiego jak składka z tytułu działalności handlowej regulowana przez OUG nr 27/2022, która w okresie pomiędzy 1 września a 16 grudnia 2022 r. przewidywała bardziej uciążliwą formułę w odniesieniu do transakcji związanych z eksportem i która nie uznawała żadnego zysku, podczas gdy w przypadku sprzedaży krajowej uznawano teoretyczny zysk w wysokości 2%? Czy przy interpretacji tych przepisów prawo Unii Europejskiej stoi na przeszkodzie ustanowieniu takiej składki, która od dnia 16 grudnia 2022 r. przewiduje pobieranie składki wyłącznie w przypadku sprzedaży ilości energii przeznaczonych na eksport, ale nie w przypadku importu energii?

6) Czy przepisy art. 401 dyrektywy 2006/112, które zabraniają państwom członkowskim wprowadzania, obok podatku od wartości dodanej, opłat lub podatków obrotowych, stoją na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie nałożyło dodatkowy obowiązek podatkowy na uczestników rynku prowadzących działalność handlową, taki jak składka od działalności handlowej regulowana przez OUG nr 27/2022?

Powołane przepisy prawa Unii

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej: art. 28, 30, 35, 101, 102 i 107 i art. 108 ust. 1 i 3

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE: art. 3 ust. 1, 3 i 4, art. 5 ust. 1, 3 i 4 i art. 9 ust. 2

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej: motywy 22 i 23, art. 3 lit. a), b), h) i p) i art. 10 ust. 1, 4 i 5

Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii: art. 8

Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej: motywy 4 i 7 i art. 401

Powołane orzecznictwo Unii

Wyroki: z dnia 6 października 1982 r., CILFIT/Ministero della Sanità (283/81, Rec. 1982, s. 3415), EU:C:1982:335; z dnia 21 listopada 1991 r., Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires i in./Francja (C-354/90, Rec. 1991, s. I-5505), EU:C:1991:440, pkt 10 i 14; z dnia 12 kwietnia 1994 r., Halliburton Services/Staatssecretaris van Financiën (C-1/93, Rec. 1994, s. I-1137), EU:C:1994:127, pkt 15; z dnia 15 lipca 2004 r., Pearle i in. (C-345/02, Rec. 2004, s. I-7139), EU:C:2004:448, pkt 30–32; z dnia 15 grudnia 2005 r., Unicredito Italiano (C-148/04, Rec. 2005, s. I-11137), EU:C:2005:774, pkt 42; z dnia 7 września 2006 r., Marrosu i Sardino (C-53/04, Rec. 2006, s. I-7203), EU:C:2006:517, pkt 54; z dnia 5 października 2006 r., Transalpine Ölleitung in Österreich (C-368/04, Rec. 2006 s. I-9957), EU:C:2006:644, pkt 39; z dnia 16 lutego 2012 r., Eon Aset Menidjunt (C-118/11), EU:C:2012:97, pkt 76; z dnia 25 lutego 2021 r., Novo Banco (C-712/19), EU:C:2021:137, pkt 45; z dnia 27 stycznia 2022 r., Fondul Proprietatea (C-179/20), EU:C:2022:58, pkt 84 i 85; z dnia 7 kwietnia 2022 r., Autonome Provinz Bozen (C-102/21 i C-103/21), EU:C:2022:272, pkt 58 i 59; opinia rzecznika generalnego Juliane Kokott przedstawiona w dniu 5 września 2013 r. w sprawie C-385/12, EU:C:2013:531, pkt 89.

Powołane przepisy prawa krajowego

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022–31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare (rządowy dekret z mocą ustawy nr 27/2022 w sprawie środków mających zastosowanie do odbiorców końcowych na rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego w okresie pomiędzy 1 kwietnia 2022 r. a 31 marca 2023 r., a także zmiany i integracji niektórych aktów normatywnych, wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami) (zwany dalej „OUG nr 27/2022”), zatwierdzony ustawą nr 206/2022: art. 15 ust. 1, 2 i 5, przewiduje, co następuje:

- ustanawia się specjalny podatek w wysokości 80 %, naliczany według określonej metodologii, mający zastosowanie do dodatkowego dochodu generowanego przez wytwórców energii elektrycznej i gazu ziemnego;
- podatek nie ma zastosowania do dodatkowego dochodu generowanego przez zdolności produkcyjne oddane do użytku po dniu wejścia w życie dekretu z mocą ustawy oraz przez przedsiębiorstwa świadczące publiczne usługi ciepłownicze, które wytwarzają energię elektryczną w kogeneracji;

- zapłata podatku dokonywania jest do budżetu państwa, na odrębny rachunek dochodów budżetowych, w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który jest ona należna.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.119/2022 pentru modificarea și completarea OUG nr. 27/2022, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată prin Legea nr. 357/2022 (rządowy dekret z mocą ustawy nr 119/2022 w sprawie zmiany i uzupełnienia OUG nr 27/2022, a także zmiany i uzupełniania niektórych aktów normatywnych w sektorze energii, zatwierdzony ustawą nr 357/2022) (zwany dalej „OUG nr 119/2022”): art. I pkt 13, zmieniający art. 15 OUG nr 27/2022, zasadniczo stanowi, co następuje:

- podatek pierwotnie ustanowiony przez OUG nr 27/2022 zastępuje się składką na fundusz transformacji energetycznej (zwaną dalej „składką”);
- od dnia 1 września 2022 r. składkę wnoszą wytwórcy energii elektrycznej, jednostki zbiorcze zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, handlowcy, dostawcy prowadzący działalność handlową oraz agregatorzy prowadzący obrót ilościami energii elektrycznej lub gazu ziemnego na rynku hurtowym;
- składka nie ma zastosowania ani do zdolności produkcyjnych oddanych do użytku po 1 września 2022 r., ani do przedsiębiorstw świadczących publiczne usługi ciepłownicze, które wytwarzają energię elektryczną w kogeneracji;
- umowy dwustronne zawierane na rynku hurtowym w drodze bezpośrednich negocjacji muszą zostać zgłoszone przez strony do krajowego urzędu regulacji energetyki w terminie 2 dni roboczych od dnia ich zawarcia;
- składka jest obliczana, deklarowana i wpłacana przez sprzedawcę co miesiąc, w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który jest należna;
- Składka (C) jest obliczana w następujący sposób: $C = (P_{mt} - P_a) \times Q_t \times 100 \%$, gdzie: Q_t = ilość energii sprzedanej na eksport lub dostarczonej; P_{mt} – średnia cena obrotu energią na rynku dnia następnego obowiązująca w dniu poprzedzającym transakcję; P_a – cena zakupu.

Załącznik nr 3 do OUG nr 119/2022 (który stał się załącznikiem nr 6.1 do OUG nr 27/2022) zasadniczo przewiduje, co następuje:

- składkę ustala się poprzez odniesienie do różnicy pomiędzy: a) średnioważoną miesięczną ceną sprzedaży energii elektrycznej/gazu ziemnego dostarczonych w miesiącu referencyjnym i b) średnioważoną miesięczną ceną zakupu energii elektrycznej/gazu ziemnego dostarczonych w miesiącu referencyjnym, do której doliczana jest część zysku w wysokości 2 %;

- wykonując kalkulację dostarczonej ilości uwzględniane są wszystkie ilości wynegocjowane z dostawcą w miesiącu referencyjnym, niezależnie od daty podpisania umowy.

Zwięzłe przedstawienie okoliczności faktycznych i postępowania głównego

- 1 Skarżąca działa na rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego oraz prowadzi zarówno działalność dostawczą na rzecz odbiorcy końcowego, jak i działalność handlową, tj. hurtowy zakup i sprzedaż energii elektrycznej i gazu ziemnego w drodze umów finansowych lub dostaw fizycznych.
- 2 W ramach prowadzonej działalności handlowej skarżąca sprzedaje energię elektryczną i gaz ziemny, zawierając umowy sprzedaży lub kupna na rynkach hurtowych, gwarantując tym samym także potrzebę płynności i stabilności pozostałych uczestników rynku energii, którzy mogą kupować energię i gaz ziemny od handlowców w celu uzupełnienia ewentualnych braków lub ograniczenia ryzyka.
- 3 Działalność handlowa skarżącej jest w stanie zapewnić uczestnikom rynku średnio- i długoterminową ochronę przed zmiennością cen w sektorze energii. W tym zakresie skarżąca, w oparciu o analizy rynkowe i prognozy ekspertów, zawiera umowy krótko-, średnio- i długoterminowe na sprzedaż lub zakup znacznych ilości energii elektrycznej, zaspokajając tym samym potrzebę stabilności, zarówno wytwórców, dostawców, odbiorców, jak i odbiorców hurtowych energii elektrycznej lub innych handlowców.
- 4 Działalność związana z dostawą energii obejmuje sprzedaż energii elektrycznej lub gazu ziemnego odbiorcom końcowym oraz zakup za pośrednictwem produktów hurtowych ilości dostarczanych odbiorcom końcowym.
- 5 Do skarżącej, jako handlowca, mają zastosowanie OUG nr 119/2022 i OUG nr 27/2022, na mocy których państwo rumuńskie ustanowiło środki mające na celu ochronę odbiorców końcowych poprzez ustalenie maksymalnego pułapu cen naliczanej tym ostatnim energii elektrycznej, ustanawiając jednocześnie nadzwyczajne dodatkowe obowiązki podatkowe dla handlowców i wytwórców energii elektrycznej i gazu ziemnego.
- 6 W skardze złożonej w dniu 5 grudnia 2022 r. do Curtea de Apel București (sądu apelacyjnego w Bukareszcie, Rumunia), będącego sądem odsyłającym w niniejszej sprawie przeciwko Guvernul României (rządowi rumuńskiemu) i Agenția Națională de Administrare Fiscală (krajowej agencji administracji podatkowej) (ANAF), będących drugą stroną postępowania, skarżąca wnosi o:
  - nakazanie drugiej stronie postępowania zapłaty, jako odszkodowania, kwoty wstępnie ustalonej na 8 983 755 RON (lejów rumuńskich), tytułem naprawienia szkody poniesionej, lub jej zdaniem poniesionej, w latach 2022

i 2023 w związku z zapłatą składki z tytułu działalności handlowej, wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

- nakazanie drugiej stronie postępowania naprawienia szkody, jaką skarżąca poniosła lub miałaby ponieść w latach 2022 i 2023 w związku ze stosowaniem mechanizmu ustalania maksymalnego pułapu cen gazu ziemnego i energii elektrycznej dla odbiorców końcowych;
  - przedłożenie Curtea Constituțională (trybunału konstytucyjnego, Rumunia) zarzutu niekonstytucyjności niektórych przepisów OUG nr 27/2022;
  - stwierdzenie nieważności Ordinul președintelui ANAF nr. 1635/2022 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui ANAF nr. 587/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă (dekretu prezesa ANAF nr 1635/2022 zmieniającego i uzupełniającego dekret prezesa ANAF nr 587/2016 w sprawie zatwierdzenia wzoru i treści formularzy stosowanych do składania zeznań podatkowych oraz zgłaszania podatków objętych systemem samorozliczenia lub potrącenia podatku u źródła) (zwanego dalej „dekretem nr 1635/2022”), jako że, po pierwsze, stanowi on akt wtórny wydany w celu stosowania rzekomo niekonstytucyjnych przepisów krajowych, a po drugie, akt administracyjny wydany z naruszeniem pierwotnego ustawodawstwa krajowego.
- 7 W odpowiedzi na skargę druga strona postępowania podniosła różnorodne zarzuty, zaś co do istoty wniosła o oddalenie skargi jako bezzasadnej.
- 8 W toku postępowania skarżąca zwróciła się do sądu odsyłającego o wystąpienie do Trybunału z pytaniami prejudycjalnymi.

Zasadnicze argumenty stron w postępowaniu głównym

- 9 *Skarżąca* twierdzi, że zastosowanie znajdują niektóre przepisy prawa Unii, a wprowadzenie obowiązku zapłaty składki narusza zarówno postanowienia Traktatu FUE, jak i rozporządzeń 2022/1854 i 2019/943 oraz dyrektyw 2019/944 i 2006/112.
- 10 Podnosi ona, że została zobowiązana do wniesienia składki od swoich zysków, która nie uwzględnia całej jej działalności, gdyż mechanizm ustalania maksymalnego pułapu nakłada na nią obowiązek odnotowania strat, ponieważ formuła wyliczenia składki nie uwzględnia realiów rynkowych i sposobów prowadzenia działalności handlowej.
- 11 Zdaniem skarżącej, ponieważ uwzględnia jedynie miesiące rentowne, ale nie uwzględnia miesięcy, w których w jej przedsiębiorstwie wygenerowana została strata, ani wydatków niezbędnych do prowadzenia jej działalności, składka

faktycznie stanowi konfiskatę fikcyjnych zysków, co ma negatywne konsekwencje dla jej działalności.

- 12 Mając zastosowanie do wszystkich transakcji hurtowych związanych z działalnością handlową, niezależnie od momentu zakończenia transakcji, składka wywołuje skutki retroaktywne z naruszeniem zasad pewności prawa i przewidywalności obciążeń podatkowych. Istotnie, większość transakcji hurtowych zawierana jest w drodze kontraktów *forward* (terminowych), zawartych na długo przed wejściem w życie składki, w czasie, w którym uczestnicy rynku nie byli w stanie uwzględnić skutków składki.
- 13 Ponadto wprowadzenie nadmiernych obowiązków informacyjnych dotyczących transakcji dwustronnych na rynkach hurtowych w ciągu 2 dni od ich zawarcia oraz nałożenie kar pieniężnych do 5 % obrotu za niedozwolone czyny, które nie są jasno uregulowane, uniemożliwia swobodne i przewidywalne prowadzenie działalności gospodarczej skarżącej.
- 14 ANAF wnosi o uznanie skierowanego do Trybunału wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym za niedopuszczalny, wskazując, że wszystkie pytania prejudycjalne podniesione przez skarżącą dotyczą wyłącznie przepisów OUG nr 27/2022, a nie dekretu nr 1635/2022, będącego przedmiotem wniosku o stwierdzenie nieważności w niniejszej sprawie. Zdaniem ANAF skarżąca w rzeczywistości dąży do uzyskania od Trybunału orzeczenia, które wytyczy kierunek rozstrzygnięcia sprawy przez sąd odsyłający, a pytania postawione przez ten ostatni dotyczą wyłącznie poszczególnych aspektów zawisłej przed nim sprawy, w związku z czym nie są spełnione przesłanki dopuszczalności przewidziane w art. 267 TFUE.

Zwięzłe przedstawienie uzasadnienia odesłania prejudycjalnego

- 15 Sąd odsyłający wyjaśnia, że odesłanie jest niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy, zarówno w świetle argumentacji skarżącej dotyczącej bezprawności składki, jak i skutków przepisów prawa Unii dotyczących pomocy państwa, zgodności podatku z podstawowymi wolnościami, z ogólnymi zasadami prawa Unii i politykami dotyczącymi opodatkowania energii odnawialnych.
- 16 W świetle orzecznictwa Trybunału (wyroki Marrosu i Sardino, pkt 54, i Eon Aset Menidjunt, pkt 76) oraz faktu, że w niniejszej sprawie zwrócono się o dokonanie wykładni zgodności niektórych przepisów krajowych, a także praktyki organu krajowego, z przepisami i ogólnymi zasadami prawa Unii, sąd odsyłający potwierdza istnienie bezspornego elementu związku z prawem Unii. Zauważa także, że podniesione pytania nie były uprzednio przedmiotem orzeczenia prejudycjalnego w podobnej sprawie i że nie zostały poddane analizie przez Trybunał, w związku z czym, zgodnie z kryteriami opracowanymi przez Trybunał w sprawie CILFIT/Ministero della Sanità, dochodzi on do wniosku, że prawidłowe stosowanie prawa Unii nie jest na tyle oczywiste, aby nie pozostawiać miejsca na jakiegokolwiek uzasadnione wątpliwości co do sposobu ich rozwiązania.

a) W przedmiocie pytań pierwszego i drugiego

- 17 Zdaniem sądu odsyłającego wykładnia Trybunału jest konieczna do ustalenia, w jakim stopniu składka nałożona wyłącznie na określonych handlowców i dostawców prowadzących działalność handlową jest zgodna z ogólnymi zasadami równości i niedyskryminacji, a także z obowiązkiem państw członkowskich zagwarantowania jednakowych i wolnych od dyskryminacji warunków uczestnikom rynku energii elektrycznej. Otóż zasada równości zakłada wykluczenie dyskryminacji i równe traktowanie osób, które znajdują się w identycznej i porównywalnej sytuacji. Podobnie, w ramach stosowania tej zasady na poziomie Unii rozwinęła się zasada neutralności podatkowej, która nakłada na państwa członkowskie obowiązek niepowodowania nieuzasadnionej dyskryminacji pomiędzy podatnikami.
- 18 W specyficznym kontekście sektora energetycznego przywołane przepisy prawa Unii regulują obowiązek państw członkowskich zagwarantowania wytwórcom energii elektrycznej jednakowych i wolnych od dyskryminacji warunków (art. 3 dyrektywy 2019/944), a także niezakłócania konkurencji poprzez stworzenie niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej ze szkodą dla określonych uczestników rynku.
- 19 Sąd odsyłający wskazuje, że skarżąca twierdziła, iż dla okresu od 1 września do 16 grudnia 2022 r. sposób naliczenia składki od transakcji przeznaczonych na eksport oznaczał, że w przypadku eksportu energii w przestrzeni wewnątrzspółnotowej nie uznawano zysku, podczas gdy transakcje krajowe korzystały z teoretycznej marży zysku wynoszącej 2 %, a zatem w ten sposób konkurencja na rynku wewnętrznym Unii została w sposób oczywisty zakłócona. Takie ograniczenie zysku i konkurencyjności zostało arbitralnie narzucone na handlowców i dostawców prowadzących działalność handlową, choć nie są oni jedynymi operatorami prowadzącymi działalność w zakresie zakupu/odsprzedaży energii elektrycznej na rynkach energii – wytwórcy energii, a przede wszystkim wytwórcy energii ze źródeł odnawialnych prowadzą identyczną działalność, odrębną od obrotu energią wytworzoną z własnych źródeł.
- 20 Ponadto zdolności produkcyjne i wytwórcy niepodlegający obowiązkowi zapłaty składki uzyskali przewagę konkurencyjną nad jakimkolwiek dostawcą prowadzącym działalność handlową, takim jak skarżąca, w zakresie obrotu energią na rynku hurtowym.
- 21 Skarżąca podniosła ponadto, że zarówno wytwórcy energii elektrycznej, jak i spółki prowadzące działalność handlową działają na tych samych rynkach na szczeblu unijnym lub krajowym, a zatem są konkurentami i znajdują się w podobnej sytuacji w zakresie obrotu energią elektryczną. Stąd odmienne traktowanie przedsiębiorców znajdujących się w podobnej sytuacji prowadzi do powstania selektywnego i dyskryminującego systemu, ograniczając w ten sposób konkurencję.

22 W konsekwencji sąd odsyłający, mając na uwadze w szczególności pkt 15 wyroku *Halliburton Services/Staatssecretaris van Financiën*, uważa za konieczne skierowanie sprawy do Trybunału w celu ustalenia, czy akty prawa Unii regulujące zasady równości i niedyskryminacji, a także obowiązek państw członkowskich polegający na zagwarantowaniu uczestnikom rynku energii elektrycznej jednakowych i wolnych od dyskryminacji warunków, stoją na przeszkodzie temu, aby państwa członkowskie ustanawiały zróżnicowaną składkę, wyłączając określone kategorie wytwórców z obowiązku jej zapłaty.

b) W przedmiocie pytania trzeciego

23 Sąd odsyłający uważa, że pytanie to jest konieczne do ustalenia, w jakim stopniu składka stanowi pomoc państwa przyznaną wytwórcom energii elektrycznej wyłączonym z obowiązku jej uiszczania, oraz że zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE należy ją zgłosić Komisji Europejskiej.

24 Sąd odsyłający uważa, że chociaż ocena zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym, zgodnie z art. 108 ust. 2 TFUE, należy do wyłącznych kompetencji Komisji (wyroki: *Fédération Nationale du commerce extérieur des produits alimentaires i in./Francja*, pkt 14 i *Unicredito Italiano*, pkt 42), nie zmienia to faktu, że sądy krajowe zobowiązane są do zapewnienia ochrony praw jednostek w przypadku naruszenia obowiązku uprzedniego zgłoszenia Komisji pomocy państwa (wyrok *Autonome Provinz Bozen*, pkt 59) i są właściwe do dokonywania wykładni pojęcia pomocy państwa oraz do ustalania, czy środek przyjęty przez państwo członkowskie stanowi pomoc państwa (wyroki: *Fédération Nationale du commerce extérieur des produits alimentaires i in./Francja*, pkt 10, i *Transalpine Ölleitung in Österreich*, pkt 39).

25 W świetle orzecznictwa Trybunału sąd odsyłający zauważa również, że w sprawach dotyczących pomocy państwa Trybunał może udostępnić sędziemu odsyłającemu elementy interpretacyjne umożliwiające mu ustalenie, czy środek krajowy można zakwalifikować jako pomoc państwa zgodnie z prawem unijnym (wyrok *Fondul Proprietatea*, pkt 84). Ponadto obowiązek niewdrażania pomocy przed jej zgłoszeniem Komisji i przed przeprowadzeniem przez nią wstępnego badania zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE ma bezpośredni skutek (wyrok *Pearle i in.*, pkt 30–32).

26 Sąd odsyłający stwierdza, że ma to miejsce również w niniejszej sprawie, gdyż skarżąca podnosi, że środek ustalający składkę stanowi pomoc państwa, w odniesieniu do której nie dochowano rzeczzonego obowiązku zgłoszenia. W tych okolicznościach, chociaż sąd krajowy nie może orzekać w sprawie zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, jest on jednakże zobowiązany do stwierdzenia niezgodności pomocy z prawem w sytuacji, w której nie została ona zgłoszona zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE, ponieważ bezpośredni skutek rzeczzonego przepisu wymaga tego, aby prawa zainteresowanej strony były w ten sposób chronione.

- 27 Sąd odsyłający uważa zatem za konieczne, aby Trybunał dokonał wykładni kryteriów oceny potencjalnej pomocy państwa, w szczególności kryterium selektywnej korzyści wprowadzonej przez kwestionowany środek, biorąc pod uwagę, że określone kategorie wytwórców energii elektrycznej zostały wyłączone z obowiązku uiszczania składki.

c) W przedmiocie pytania czwartego

- 28 Sąd odsyłający zauważa, że w niniejszej sprawie pojawia się pytanie dotyczące kwalifikacji składki w tym sensie, że stanowi ona środek przekładający się na ustalenie ceny sprzedaży lub ograniczenie swobody ustalania ceny sprzedaży, który mógłby być sprzeczny przepisami dyrektywy 2019/944 oraz rozporządzeń 2019/943 i 2022/1854, mając na uwadze zasadę proporcjonalności, warunki, w sytuacji wystąpienia których dozwolone są interwencje w kształtowanie cen na rynku hurtowym, brak badania skutków oraz niezbędne środki przyjęte na poziomie Unii w kontekście wzrostu cen energii.
- 29 Skarżąca podniosła, że składka stanowi interwencję w kształtowanie się wolnych cen na rynku, co narusza zasady rozporządzenia 2019/943, gdyż nie jest ona w stanie doprowadzić do stabilizacji cen, a wręcz przeciwnie, prowadzi do destabilizacji rynku jako całości. Jednocześnie składka w sposób oczywisty narusza granice interwencji w zakresie cen dostaw, albowiem (i) narzuca pułapy cenowe na rynku hurtowym, a nie na rynku detalicznym, (ii) pośrednio ustala pułapy cenowe dla odbiorców niekrajowych, poza granicami dozwolonymi dyrektywą 2019/944, oraz (iii) narzuca w sposób dyskryminacyjny dodatkowe koszty, przewidując zapłatę tej składki wyłącznie przez dostawców i handlowców, a nie przez wszystkich uczestników rynku dokonujących zakupu i odsprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym.
- 30 Ponieważ skarżąca podniosła, że mechanizm kontroli cen ustanowiony za pośrednictwem składki jest sprzeczny z rozporządzeniem 2022/1854 i przekracza jego granice, będąc środkiem mogącym podważyć funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii, zagrozić bezpieczeństwu dostaw i doprowadzić do dalszego wzrostu cen, sąd odsyłający uważa, że konieczne jest dokonanie przez Trybunał wykładni celem ustalenia, w jakim stopniu przepisy krajowe regulujące składkę mają istotny wpływ na zachowania na rynku i wpływają na swobodne kształtowanie cen, jak to przewidują przepisy dyrektywy 2019/944 i rozporządzeń 2019/943 i 2022/1854.

d) W przedmiocie pytania piątego

- 31 Sąd odsyłający uważa, że w niniejszej sprawie pojawia się pytanie o kwalifikację składki w takim sensie, że stanowi ona środek, który powoduje powstanie bezpośrednich ograniczeń lub ograniczeń o skutku równoważnym w handlu pomiędzy państwami członkowskimi, które mogłyby być sprzeczne z przywołanymi przepisami unijnymi.

- 32 W okresie pomiędzy 1 września i 16 grudnia 2022 r. OUG nr 27/2022 ustanowił odmienne opodatkowanie transakcji zawieranych na szczeblu krajowym w porównaniu z transakcjami przeznaczonymi na eksport, praktycznie eliminując marżę zysku z transakcji sprzedaży energii elektrycznej na eksport lub na dostawy wewnątrzspółnotowe z terytorium Rumunii poprzez składkę w wysokości 100 % mającą zastosowanie do różnicy pomiędzy ceną obrotu energią na rynku dnia następnego, obowiązującą na dzień poprzedzający transakcję (a nie rzeczywistą ceną sprzedaży), a ceną zakupu. Taka metoda obliczeń oznaczała zasadniczo, że w przypadku eksportu energii do Unii nie uznawano żadnego zysku, podczas gdy wymiana handlowa w Rumunii korzystała z teoretycznej marży zysku wynoszącej 2 %.
- 33 Choć począwszy od 16 grudnia 2022 r. odmienna formuła obliczeń mająca zastosowanie do transakcji dotyczących eksportu została zniesiona, to po tej dacie miało miejsce pośrednie ograniczenie eksportu energii, gdyż przewidziano znacznie bardziej uciążliwe warunki transakcji dotyczących eksportu w porównaniu do tych przewidzianych dla importu: import energii elektrycznej nie podlegał już oskładkowaniu ustalonymu w zaporowej wysokości, podczas gdy eksport energii wiązał się z obowiązkiem zapłaty ciężaru podatkowego od jakiegokolwiek kwoty przekraczającej o 2 %, cenę zakupu energii, co doprowadziło do ograniczenia o skutku równoważnym dla eksportu.
- 34 W tym kontekście konieczne jest doprecyzowanie zgodności przepisów krajowych regulujących składkę z prawem Unii dotyczącym swobodnego przepływu towarów.

e) W przedmiocie pytania szóstego

- 35 Sąd odsyłający jest zdania, że wykładania Trybunału jest niezbędna celem ustalenia, czy przepisy art. 401 dyrektywy 2006/112 pozwalają państwom członkowskim na wprowadzenie podatku obrotowego takiego jak składka, mając na uwadze, że opodatkowanie to nie uwzględnia kosztów związanych z działalnością handlową lub faktycznie osiągniętego zysku.
- 36 Sąd odsyłający stwierdza, że celem wykonywania swojej działalności spółki handlowe ponoszą, obok kosztów zakupu energii elektrycznej lub gazu ziemnego, specyficzne koszty operacyjne w znacznych wysokościach, biorąc pod uwagę złożoność rynku energii (na przykład koszty wysoko wykwalifikowanego personelu, koszty programów informatycznych, taryf i prowizji handlowych na rynkach scentralizowanych zarządzanych przez operatora rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego, stopy procentowe kosztów finansowania itp.). Jednakże przepisy OUG nr 27/2022 w sprawie sposobu obliczania składki nie uwzględniają odliczenia tych kosztów od podstawy opodatkowania.
- 37 Wobec powyższego, zgodnie z orzecznictwem Trybunału, utrzymywanie lub wprowadzenie przez państwo członkowskie podatków, praw i opłat jest

dopuszczalne jedynie pod warunkiem, że te ostatnie nie są porównywalne z podatkiem obrotowym (wyrok Novo Banco, pkt 45).

DOKUMENT ROBOCZY